

FOTGÄNGARNAS FÖRENING - FOT

Till Tekniska förvaltningen, Växjö kommun

Remissvar från Fotgängarnas förening på Fotgängarplan för Växjö kommun,

Dnr 2019-00317

Fotgängarnas förening (FOT) har tagit del av Växjö fotgängarplan och tackar för möjligheten att lämna synpunkter. FOT ser mycket positivt på att Växjö kommun tagit fram en fotgängarplan, vilket säkert kommer innebära en stor skjuts till det kommunala arbetet för fotgängare. FOT arbetar för alla gåendes rättigheter och har ett trafikperspektiv som utgår från fotgängaren. Vårt mål är att gång ska behandlas som ett eget färdssätt i den fysiska miljön vilket måste genomsyra både samhällsplaneringen, skötseln av den offentliga miljön och tillämpning och utformning av lokala trafikföreskrifter.

Övergripande synpunkter

I Växjö kommuns olika styrande dokument, såsom översiktsplan och miljöprogram, finns mål som handlar om att öka andelen resor till fots, vilket också hänvisas till i fotgängarplanen. För att lyckas uppnå dessa mål krävs att fotgängare prioriteras gentemot biltrafiken. En sådan ambition skulle kunna beskrivas ännu tydligare i fotgängarplanen och hur detta i så fall ska ske. Det behövs en strategi för att minska onödigt bilutrymme och därigenom skapa bättre lösningar för gång (och cykel). Åtgärder för att minska ytor och begränsa framkomligheten för biltrafiken är ofta svåra att genomföra, men krävs för att höja fotgängarnas status.

Flera av de åtgärder och riktlinjer som beskrivs i fotgängarplanen är mångt och mycket standardåtgärder som följer riktlinjerna i VGU och GCM-handboken. FOT hade gärna sett att man tagit ett par steg till och spänt bågen ytterligare, framför allt i de stråk som pekas ut som viktiga gångstråk. Åtgärder inom många viktiga områden såsom estetiska värden, bekvämlighet och trygghet borde ingå i fotgängarplanen. Gestaltningen av stadens byggnader och anläggningar kan på ett avgörande sätt bidra till stimulerande och attraktiv miljö för dem som går och cyklar.

Målen för gångtrafiken i Växjös transportplan är bland annat att fler äldre och barn skall kunna röra sig i staden på egen hand men det borde framgå på ett tydligare sätt i fotgängarplanen hur man ska skapa dessa trygga, tillgängliga och säkra stråk. Målet om ”en gångvänlig kommun för alla” (sid 24) verkar i första hand rikta in sig på svagare grupper där behovet av omsorg är störst. FOT menar att alla olika syften med att gå bör ingå i fotgängarplanen, så att även de som vill gå längre sträckor, de som promenerar för avkoppling och/eller för att rasta hunden ingår. Då blir även gångförbindelse mellan stadsdelar och anslutningen till strövområden viktig.

För att uppnå en gångvänlig stad är det viktigt med en tät maskvidd, då blir möjligheten att välja väg stor, och fotgängaren upplever hög genhet. Med detta följer också vikten av trafiksäkra

övergångsställen. FOT ser mycket positivt på att det finns en plan för att ta fram riktlinjer för hur övergångsställen skall utformas. Däremot saknar vi en utpekad insats som syftar till att ”säkerställa att fordonen håller högst 30 km/h” (sid 21). Ej heller att några nya övergångsställen skall anläggas. FOT kan inte nog betona att övergångsställen är en viktig åtgärd för att prioritera fotgängarna och därmed ett viktigt insatsområde. I en riktlinje för övergångsställe borde det även finnas med att tunnlar ska kompletteras med en trafiksäker passage i plan där det är möjligt. I en sådan riktlinje bör det finnas ett maxavstånd mellan trafiksäkra och tillgängliga passager. Gång- och cykeltunnlar upplevs ofta som otrygga och undviks ofta av det skälet. De innebär dessutom nästan alltid en omotiverad omväg för gående.

Gång och cykel måste behandlas som självständiga färdmedel med olika förutsättningar. En tydlig separering av gång och cykel är viktigt för att öka både fotgängares och cyklisters trygghet och framkomlighet. Kombinerade gång- och cykelbanor utan någon separering borde därför i så snabb takt som möjligt byggas bort.

Det är positivt att Växjö kommun har en önskan om att förbättra drift, underhåll och halkbekämpning på gångbanorna och att man har en plan för att kommunicera med de privata fastighetsägarna som vinterhåller gångbanorna. Ett långsiktigt mål borde dock vara att själva ta över drift- och underhållsansvaret för gångbanorna för att höja ambitionen ytterligare och för att själva ha kontroll över vinterväghållningen.

Förslaget till fotgängarplan ger uttryck för insikten att 30 km/tim är den rimliga hastigheten när gående, cyklister och bilar ska samsas i samma gaturum och den viktigaste åtgärden vid övergångsställen är att få ner hastigheten dit. Om man vill utveckla Växjö till en fotgängarstad bör 30 km/h gälla i så stora sammanhängande områden som möjligt.

För att få driv på åtgärderna i fotgängarplanen och undvika att den endast blir en hyllvärmare bör den innehålla tydliga indikatorer på hur arbetet skall följas upp. Då är det också viktigt med statistik och uppföljning av fotgängarflöden, helst flera gånger om året under olika säsonger, för att kunna bedöma utvecklingen mot uppsatta mål. Åtgärderna i fotgängarplanen borde också vara kopplade till en budget.

Kartor med gångstråk

Valet av viktiga gångstråk skulle bli tydligare om man även tagit med stora målpunkter i kartan.

Tydliga, gena och säkra kopplingar till kollektivtrafiken är viktiga. Det hade därför varit bra om även hållplatser och stationer varit med i kartunderlaget.

I Fotgängarplanen fokuseras på centrummiljöerna med service samt skolorna som målpunkter, med huvudstråk och i övrigt anslutande stråk till dessa. Även de större rekreativstråken, dels väletablerade och mycket frekventerade promenadstråk som runt Växjösjön och Trummen bör ges status av huvudstråk. Anslutningar och passager till attraktiva fritidsområden i och omgivande områden i staden och de mindre orterna borde utvecklas!

Avslutning

FOT lämnade 2019-11-03 synpunkter på förslag till trafiksäkerhetsprogram för Växjö (Dnr 2019-00286), som också till stora delar är relevant för fotgängarplanen.

Avslutningsvis vill FOT önska Växjö kommun lycka till med det fortsatta arbetet. Det blir skarpt läge när planen ska klubbas och tillräckligt med pengar måste avsättas för att genomföra alla åtgärder. En kontinuerlig uppföljning av vad som gjorts är viktig där även fotgängarnas syn på trygghet och tillgänglighet ingår. En projektgrupp för att utveckla arbetet med representanter från olika förvaltningar och ansvarig projektledare är bra. Ansvariga personer för fotgängarperspektivet måste finnas för att driva frågorna framåt och för att bevaka fotgängarintresset i alla beslut och ärenden som påverkar gåendets villkor!

För FOT:

Elin Engqvist

Styrelseledamot FOT

Sonja Forward

Ordförande FOT